

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szelemlémi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R. szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyiltér- és felszólamlások.

Hirdetési díj:

Egy négy hasábos petitsor térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. — Az előfizetéseket legezelszerűben posta utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

Egy ujkori gordiusi-csomó.

A magyar parlament tengeri kigyója, az uszora-kérdés, az utóbbi napokban óriási hullámokat vert fel.

A dialectika minden erejével, érveik egész tárházával léptek sorompóba az „összeirt atyák“, hogy bebizonyítsák küldőik előtt: mennyire szívőkön viselik a szegény nép sorsát, — s mennyire iparkodnak kiirtásán ama szörnnyetegnék, mely megszámlálhatatlan emberi áldozatot követel minden évben, — s melyet a szónoklati harcjáték hevéből exaltált képzelet rémlátományai a valónál sokkal iszonytatóbbnak tüntetnek fel.

Meglátszik e vitából, hogy a parlamenti tagok egyik fele csupa magyar urakból áll, kik akkor mennek a vidékre, midőn a fürdő-saison beköszönt vagy midőn a képviselő-választási orgiák zaja kizavarja őket megszokott fővárosi kényelmeikből; másik fele meg szoba-tudós, kik a nagynevű nemzetgazdasági írók tantételeinek betanulásán török fejüket. Mindkét rész szentül hiszi aztán, hogy ama foglalkozások közt megszerezte a népelet ismeretét, — pedig egyes kivételekkel, nagyon is távol maradt attól.

Majdnem valamennyien a fővárosi hitelviszonyok szemlélete által nyert tapasztalatok s benyomások után indulnak el az uszora-törvény tárgyalásánál, s a fővárosi bíróságok peres aktáiból vonnak következtetést az egész ország hitelügyi állapotára.

Nagyon tévednek.

Nem úgy áll a dolog, mint azt az érdemduz honatyák gondolják.

Az uszorát, vagyis a 8%-ot meghaladó kamat kikötést az 1877-ik évi VIII-ik t. cz. nagyobb részt megszüntette a vidéken; az ugynevezett bagatell törvény pedig, magát az 50 frtig terjedő kölcsön-ügylet kötését is lehetővé tette. Ezekhez járult az általános elszegényedés.

Ez idő szerint kölcsönhitelről a vidéken magánosok közt szó sincs. A hitel igények majd-

nem kizárólag a takarékpénztárak s egyéb pénzintézetek által egészítettnek ki, melyeknél a kamatláb a 6—8% közt váltakozik. S ez a solid existenciát soha sem támadja meg.

Ha a „Tisztelt Ház“ tagjai a törvénykezésre vonatkozó statisztikai kimutatások megismerésére vállalkoznának, meglehetne győződniük arról, hogy a kölcsön-ügyletekből származó polgári perek száma 1877. év óta $\frac{1}{10}$ részre szállott le.

S mit bizonyít ez? Azt, hogy az uszora feltétele: a hitelügylet kötése megkevesbedvén, ezzel együtt a lehető minimumra szállott az uszora esetek száma is.

De bizonyít mást is. Azt, hogy fényűzéssel berendezett állam háztartásunk 300 millió forintot meghaladó bevételi igényei észrevétlenül elnyelvén minden tőkét, minden pénzforrást, minden magánjövedelmet: általános elszegényedésbe döntötték az országot; s midőn ezen elszegényedés, s annak következményei: a kivándorlás, — a proletariatus terjedése, — s a megszámlálhatatlan nemű adók és illetékek kiméletlen behajtása által sújtott népjajkiáltásainak hirt és hangja a képviselőház aijtájához ért, ott bünbaku kijelölik az uszorát, s azt hiszik, hogy ha annak legutolsó csiráját is kiölték, megmentették a magyar államot, vagy legalább földbirtokos osztályát.

Nagy csalódás minden irányban! S itt a gordiusi csomó titka.

E csomót csak Nagy Sándor módja szerint lehet moegldani, s ez viszonyaink közt nem egyéb, mint államháztartásunk bevételeinek lehető leszállítása, s a kiadásoknak azokhoz arányosítása, — karöltve a különemű magánjövedelmi források egyenletes, a polgárok minden osztályára kiható fejlesztésével, s ekként az adóképesség fokozásával.

Különben e csalódás nem első a világtörténelemben. Már az őskor nemzetei is, főképp a régi Rómában s Görögországban, midőn a nép elszegényedése végveszélylyel fenyegette az államot, a mi törvényhozásunkhoz hasonló erőlködést fejtettek

ki az uszora gyökeres kiirtásánál; sőt radicalesabb eszközt is alkalmaztak: a felszaporodott tőke egy bizonyos részének követelhetése lett megtagadva törvényileg, — de mind ez csak palliativ szernek bizonyult. A romlásnak indult államot mindig csak a romlást előidéző legfőbb institucziók gyökeres megváltoztatása mentheti meg. * *

Gömör-Kishont t. e. megye közigazgatási bizottságának Rimaszombatban az 1883. évi január hó 8-án tartott üléséből.

Jelen voltak Fáy Gusztáv főispán ő méltóságának elnöke alatt a hivatalnokok részéről Szontagh Bertalan alispán, Bresztovszky Ede kir. adófelügyelő, Beliczay László kir. mérnök, Groó Vilmos kir. tanfelügyelő. Török Bálint árvaszéki elnök, Abonyi Pál tiszti főügyész, Dr. Paczok Mór megyei főorvos, Ujházy Lajos főjegyző mint a bizottság jegyzője, — a választottak közül: Csider Károly, Szentiványi Árpád, Lőrinczy Endre, Mihalik Dezső, Sárközy Gyula, Hanvay Zoltán, Dr. Szabó Samu.

A kir. ügyész és Farkas Abraham közigazgatási előadó elmaradása igazoltatott, Ragályi Gyula, Bornemisza István és Hevessy Bertalan elmaradása igazolandó.

Elnökileg elintéztetett 11 ügydarab. Az alispán, mint előadó előadott összesen 21 ügydarabot, mint az erdészeti albizottság elnöke pedig 9. Havi jelentésében az 1882. évi ügyforgalmáról tesz említést, s az 1883. évi január hó 1-én megtartott számonkérő ülés alkalmával a kpti közigazgatásnál kimutatott eredményt a jegyzői kar munkásságának feltüntetésével. Számokba kifejezve hozza a bizottság tudomására.

A közbiztonságot illetőleg kielégítő: a felmerítő bűntények járásenként következőleg csoportosíthatók: a rozsnyói járásban egy pinzetörés és egy vásári tolvajlás, a nagytrőcei járásban egy kamara- s egy pinzetörés és egy ökörbörlopás, a rimaszombati járásban egy juh- és egy sertéslopás, három különemű tolvajlás, a rimaszóni járásban egy sertéslopás és a tornallyai járásban két emberölés.

Az ipar az utóbbi időben megyénk területén hatalmas lendületnek örvend, — így a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság Likéren egy nagyszerű vasolvastót épít, s vashegy vaserezbányát ezen olvasztóval sodronypályával köti össze; — az első magyar papir-ipar részvénytársaság pedig a Pelsőcson épülőben levő celulose gyárából a nagyszlabosi papirgyárig telephon felállítására nyert engedélyt, alapos a kilátás a murány-gömörpanyiti másod-

TÁRCSA.**Óh csak jönne . . . !**

Óh csak jönne, óh csak jönne már!
Oly unalmas várom ez időt, —
Azt az órát, mely veled Mariskám
Összeköt majd az oltár előtt.

Mindörökre, mert örök szerelmünk . . .
Egy rövid lét nem szabhat határt.
Égető tűz az, lángol, lobog még
Akkor is, ha sírnak mélye zárt.

Halhatatlan, mert az ég szülötte;
Halhatatlan, mint Isten maga;
Áttör a sír, áttör a koporsón, —
Nem enyész el, — nem hal meg soha.

Istenem! mily boldog is leendek,
Annyi kínos szenvedés után; —
Boldogságtól ittasulva esüggők
Hitvesemnek szomjas ajakán.

Édes lesz a jutalom, óh édes!
Édes kéjtől reszket a kebel.
Hogy enyémmek mondhatlak örökre,
S soha többé nem veszítlek el.

Borsody Béla.

A koresolyázó-egylet báljáról.

Annyit előre is kivallók, hogy nem „fagyott be,“ ezután pedig áttérek panaszaikra; ugyanis nem tudjuk eléggé roszalni a koresolyázó-egylet tagjainak azon tettét, hogy a helyett, hogy teljes erővel igyekeznének a már meglévő szép jégpályát fentartani, rendeznek egy bált, összegyűjtenek városunkban annyi meleg kedélyt — forró szívet — oly sok tüzes szemet, hogy a pálya mely már eddig is érezhette e meleg sokaságát, valóban veszélyeztetve van. Hogy a szenvedélyes koresolyázók között azonnal nem találkozott sokan, kik ellentmondtak volna, annak tulajdonítható, hogy

annyi sok szépet halmozott össze a rendezőség, hogy az első meglepetésből csak akkor ábrándultunk ki, midőn a „csárdás reggelig“ után a fáradtságtól kimerülten — minden ellentmondásra képtelenül dőlünk — a villás-reggelihez.

No de merjen még egyszer valaki ilyet tenni, oly hidegek maradunk, mint azok a gipsz-szobrok; ez gyenge hasonlat, mert még azok is megizzadtak, s ha lábuk van, bizonyosan tánczra kerekednek.

Az igaz, hogy szép sport a táncz, könnyebb mint a koresolyázás; arra tánczol az ember, a merre akkor, nem úgy mint a jégén, előre, hátra, kitérni, ez itt mind könnyűség, nem kell senkit kérni „tessék kitérni, mert én még nem tudok,“ és hozzá a találkozás sem oly veszélyes, mint a jégén, — azaz kitudja?!

De aztán ki is mutattuk, hogy tudunk, csináltunk olyan „figurákat,“ kivált a füzértánczban, hogy még az a híres koresolyázó művész is megnézhette volna, ki egy hajtásra jégre karezolta a nevét, minden manupropriájával egyetemben.

A négyesek is igen érdekesek voltak, senki sem esett — már megint, azt hiszem jégén voltunk — és arról referálok.

De nem a füzértáncz, nem is a négyesek jellegzik a bál sikerültét, a csárdás virradtig és souper csárdás e két tánczot kell végig nézni és tökéletes fogalmat nyerünk a bárlól; én mind a kettőt végig tánczoltam és ennek tessék tulajdonítani, hogy ha nem láttam mindent oly szépek, mint valóban volt.

Annyit mégis láttam, hogy „jártak“ hevesen, tüzzel — gömöriesen — volt is oka, annyi szép leány, olyan jó zene mellett nem esodálnám, ha még most is „járnak.“

Nem hiába hordta Jani azt a hegedűt tengeri fűrdőre, de azóta bizom a tengerinek is, — a fűrdőnek is határában — éreztük is a hatását. — Akárhogy „oda voltunk“ úgy eltalálta a nótát, hogy nem lehetett megállni, kénytelenek voltunk tánczolni.

Ropogott a padló, repedt a cipő, se baj, hadd lássák hogy cipőben is magyar a magyar.

Most jön a frisse, forgasd pajtás esihaj! Már most azt hinnénk, hogy mind összetörte magát, szinte szerenese, hogy a zene eláll. Micsoda?! Hogy volt? Hogy volt? A bizony, még csak négy hogy volt volt, ezt kiállják min-

denfelől, sokkal többen, mint a mennyien vannak, mert még a néző is egy véleményen van. Talán bizony azért jöttünk, hogy ne tánczoljunk, pedig már épen két álló óráig huzzá Jani, de nem hagyja magát soká kéretni, rárantja: csak az volt a szerenese, hogy oly erős a padolat, mert úgy kellett volna egy négyesbe újat kiváltani — hetedik figurának.

Ugy kellett a rendezőknek megfogni a cigányt is, tánczókat is, mert máskülönben keresztül tánczolták volna a padolatot, földszintet — pinzet és kitudja mily mélységre a földre, majd csaka jövő rimaszombati régészeti kiállításra ásták volna ki az egész társaságot, cigányostul — nótástul. Nem szerették meg utódainknak ezt az örömet, — mi se legyünk jobbak elődeinknél, — hagyunk mi is nekik — dugót, sleppfoszlányt, üres sörös üveget stb.

Most pedig mielőtt megemlémem kik voltak azon kedves növendégek, kik egyedüli okai, hogy nem számláltuk a perezeket, de vaktában számolatlanul is megtoldtuk volna egy pár ezerrel, el nem mulaszthatom megemlíteni, hogy a bál ily rendkívüli sikerét az fokozta, hogy Hámos Aladárné szül. Báró Vay Mariska urhölgy volt szives az áldozatra és vállalkozott ennyi sok és csinos leánynak, rakonczatlan fiatal embernek anyjává lenni az este, elvállalván a bálanyai tisztet. Ide is tartozom annyival, hogy fölfedezzem, hogy mint mindenütt, úgy itt is voltak titkos összeesküvők, kik a bál alkalmából annyira feldisztették a termet zöld fenyővel, virággal, szobrokkal, koresolyákból készült alakokkal — oly izletesen disztették különösen a bálanya trónusát, hogy világosan kitértett a szándék: a bálanya szépségét, kedvességét elhomályosítani; csak midőn a várvavárt bálanya megjelent, akkor kellett meggyőződniük, hogy a terv rosz volt, a disztés ugyan meglepő szép, de csak arany keretét képezte a drágakőnek.

Most pedig azt hiszem kötelességet teljesítünk, midőn szives részvétüket a következő jelen volt hölgyeknek megköszönjük: Első sorban Hámos Aladárné szül. br. Vay Mariska urhölgy piros selyem ruhában, fekete bársony ezüstös derék, ugyan ily tunika és uszályal, az egész csipkével disztve jelent meg, megtisztelve a rendezőség által egy igen csinos, öltözékéhez illő esokorral. Jelen voltak: Fábry Ida és Aranka nővérek, Langhammer Emma, Löcherer Janka, Marton Lenke, Matild, Anna és Mariska nővérek,

rendü vaspálya kiépítésére is, mi a nagyroczei vasiparnak óriási lendületet biztosít

A kir. adófelügyelő az adóügyek állásáról szerkesztett

december havi jelentése következő: a) egyenes adóban:

Múlt évről hátralék maradt . . . 181390 frt.
Folyó évi rendes kivétel . . . 712936 frt.
Folyó évi pótelőírás . . . 10532 frt.

Összesen . . . 907858 frt.

Abból az 1882. évben töröltetett . . . 24160 frt.

Maradt helyesbített tartozás . . . 883698 frt.

Erre befolyt:

1882. november hó végéig . . . 641589 frt.

1882. december havában . . . 64950 frt.

Összesen . . . 706539 frt.

Maradt 1882. év végén hátralék . . . 177159 frt.

Az összes tartozásból tehát mintegy 80% folyt be; múlt évről áthozott hátralék 7231 frt vagyis 4% apadt.

Az 1881. évben ellenben 888155 frt tartozásból befolyt 705791 frt, tehát szintén 80% — de a hátralék 36000 frtot vagyis 16% apasztatott, s így tekintettel arra, hogy a folyó évben ide esott 7 község adójával a folyó évi előírás mintegy 14000 frttal növekedett, a készpénzbeli adomány bár valamivel több a évinél mégis tetemes visszaesést mutat. Ezen hátramaradás főoka az augusztustól december végéig majdnem folytonosan tartott rossz időjárás, mely különösen a mellékutakat járhatatlanná s így a végrehajtás komoly keresztül vitelét lehetlenné tette.

De okozta a hátramaradást több helyütt az is, hogy a termények ára tetemesen csökkent s értékesítők sokkal nagyobb nehézséggel járt mint például a múlt évben.

Végül megemlítendő azon körülmény is, hogy az adózó közönség azon igen tekintélyes része, mely adóját rendszeren fuvar keresmenyéből szokta törleszteni, azon foglalkozásban a kedvezőtlen idő miatt szintén nagyon akadályozva lévén, abból keresmenye s így az abból vont adó jövedelem is tetemesen csökkent.

Egyébiránt a hátralék tekintélyes része a legkedvezőbb körülmények között sem folyhatott volna be miután abból:

1. A végrehajtás függőben tartatik vagy halasztást nyert . . . 4900 frt.

2. Csakis ingatlanokra intézhető végrehajtásból folyhatna be mintegy . . . 65000 frt.

3. A bíróság végrehajtás alatt levő ingatlanok terhei még körülbelül . . . 25000 frt.

4. Csödtömegeknél kint van még . . . 7900 frt.

5. Teljesen behajthatatlan s így törlendő lesz még mintegy . . . 10000 frt.

s így az ingóságokból behajtható összeg az évi előírásnak mintegy 10% teheti, a mi a fentebb elősorolt nehézségeket tekintve nem mondható rendkívüli hátramaradásnak.

b) Hadmentességi díjakban:

Múlt évi hátralék . . . 9547 frt.

Folyó évi rendes előírás . . . 29452 frt.

Folyó évi pótkivétel . . . 2234 frt.

Összesen . . . 91233 frt.

Abból töröltetett . . . 3099 frt.

Maradt tartozásban . . . 38134 frt.

Arra befolyt:

1882. november hó végéig . . . 23119 frt.

1882. december havában . . . 1883 frt.

Összesen . . . 24952 frt.

Maradt hátralékban . . . 13182 frt.

Az 1881. évben befolyt 42834 frt tartozásra 33567 frt vagyis 78% s mi összehasonlítva az 1882. évi 66%-al, 12% visszaesést mutat.

Megjegyzendő azonban, hogy a múlt évi eredményt azon számos túlfizetés emelte, a mi a törvény téves magyarázata folytán az 1882. évben eszközöltetett, de az az 1882. évben már elmaradt, ezenkívül pedig az időközben eltávoztak, vagy nem az illető család lakhelyén tehát tévesen előírottak száma szinte igen nagy, s így a még törlendő számos behajthatatlan tételek beszámításával a valódi hátralék legfőlebb 5-6000 frtra lesz számítható.

Ragályi Anna, Jákfaláról. Farkas Sárika, Tasner Agata, Szakal Boriska, Bíró Margit, Török Ilka, Létassy Anna, Szomor Mariska, Tibély Etelka, Marikovszky Margit, Gömör Gizella Pohorelláról, Szentmiklóssy Gusztika, Sütő Ilka, Gedeon szül. Koós Mariska Abaujából, Hámos Zoltáné, Ladányi Józsefné, Medveczky Sándorné, Samarjai Jánosné, Kedemán Emilné, Fáy Manoné Bodollórol, Máriaassy Andorné Rakottyáról, Tibély Zsigmondné, stb. stb.

Megemlítendőnek vélem, hogy a bál anyagi hasznót is hozott az egyeletnek. A négyeseket 28-30 pár tánczolta.

Hetvenöti.

A társas vacsoráról.

Azok a kis meghívók, női kezek által czimezve, mintha mind egy-egy rendez-vousra hívták volna tulajdonosukat, hogyne jelentünk volna meg. Nem találtunk ugyan holdat, melybe szerelmesek módjára sötét éjen is bele nézhetünk volna de annál több futó esillagot, melyek nemesek szépségük, fényük által kedveskedtek, de óriási talakkal tértek vissza és oly szépen kértek, oly ügyesen, különösen a kínálólag tartották azokat a terhelt talakat, hogy kö-szívnek kellett lennie, ki nem könnyített e terhen.

Most már elhiszem, hogy lehet oly szívesen adni, oly szépen kínálni a kozmás levest, hogy megissza az ember esokoládának.

A fő rendezőség tizenkét asztalt állított fel, — a miből még nem következik hogy az utolsóal akár jobb kedv is ne lett volna mint az elsőknél; tizenkét családot képzett az a tizenkét asztal egymástól egy félépésnyire, a béke a nőkre volt bizva, övék az érdem s különösen azé a két két-házi — az az asztali kisasszonyé, — kik asztalunknak gondját viselték.

Gár most édes hölgyeim ne vádolják a férfiakat ha egyáltalán nem lesz kedvük másra — mint közösen vacsorálni — Mert mind megegyeztünk abban az egy dologban, hogy ezután reggelit, ebédet, uzsonnát, minden darabka kenyeret közösen fogunk megvacsorálni. De hogy is ne esett volna jól? Nézzük csak végig kik voltak azok, kik egymással nemes versenyre kelve igyekeztek a jótékony cél iránti tekintetből, minden kívánalomnak eleget tenni, mit szem és száj (kivéve a esököt) megkívánt:

Végül a közigazgatási bizottság figyelmébe ajánlja a helpai, istvánmezői, polomkai, pohorellai, csetneki, k.h. várallyai, dernői, szilicezi, sőregi, balogi, b.-töréki, forgácsfalvi, hrussói, kör- illetve községi jegyzőket és előjárókat, mint kik nemesek az évi adót teljesen behajtották, hanem a múlt évről maradt hátralékot is apasztották; eünlfogva teljes elismerésre érdemesek. (Folyt. köv.)

Levellezések.

Rimaszombat, 1883. febr. 8-án.*)

T. Szerkesztő ur! Folyó évi febr. hó 4-én 5. szám alatt megjelent becses lapjában foglalt azon aláírás nélküli levélre, mely a múlt hó 28-án itt helyben tartott dalestélylyel foglalkozik, néhány elfogulatlanul írott sorban válaszolni óhajtok.

Hogy e levélnek szerzője ki lehet, arra kíváncsi nem vagyok, ha nevét elhallgatni jónak látta, bizonyosan alapos indokból tette, szerény nézetem szerint azonban gavalér egyén esekelményeit homályba burkolni nem törekszik.

Nem veszem a levél írójának rossz néven közleményét, mert megvagyok győződve, miként azt a közérdek iránti meleg érdeklődése sugalmazta, de engedelmet, mindez nem elég arra, hogy e szent köpeny alatt bárkit is, — annál kevésbé egy egész osztályt méltatlan serelem tárgyává tegyen.

Magam is ott voltam a kérdéses dalestélyen, s úgy találtam, hogy igenis, ott képviselve volt ugy a városi intelligencia, mint a hivatalnok- és megyei tisztviselői kar, s ha nem teljes számban valának, bizonyára nem azon — mindenesetre nevétséges indokok miatt, a mivel levélíró ur őket vádolni jónak látta: de mert vagy kedvök nem volt mulatságra menni, vagy mert más rendkívüli eset tartóztatott vissza többeket, minek folytán — még ha szándékuk és kedvük volt is eljönni, nem vehettek részt a dalestélyen. Ezért pedig elítélni, ok és alap nélkül pusztán a látszat után, kárhoztatni valakit nem lehet, s a méltatlankodó urnak erre vonatkozólag csak annyit jegyeztek meg, hogy még kívánságokban sem szabad szerénytelennek lenni.

Folyó hó 1-én tartotta Rimaszombat város ifjusága a „Koresolyázó-egylet“ alapítókéjének gyarapítása végett farsangi mulatságát; ugyan ha a vidéki és városi intelligencia karöltve részt nem vesz benne, miként sikerül? Ezen egy-let par excellenze helyi érdekü, nagyobb fontosságát a dalestélytel nem hiszem, hogy akadna, a ki tagadni merészelné, vidékiek alig élvezik jótékonyosságát; a beköltözöttek — különösen a tisztviselők, kiknek itt léte a választó közönség kegyétől van függővé téve — ideig, óráig, — és mégis a polgári elem — a mely nem tagadom, sőt beösmerni jól esik — valódi mivelttség tekintetében az előkelő osztálylyal versenyezhet, mondom a polgári osztály a saját érdekében rendezett tánczvizgalom alkalmával bizony sokkal ekekélyebb mérvben volt képviselve, mint az előkelőség a dalestélyen. S mind ennek daczára, kiknek jutna eszébe a szemrehányást tenni! Mindenki ura saját személyének, tegyen kiki legjobb belátása szerint.

A rimaszombati gyökeres és beköltözött intelligentiát elfogulatlan lélekkel megtünadai nem is lehet, s ha mégis akad, ki megtámadja, ezen ténye méltán rovandó fel bünül, mert hisz épen ezeknek köszönheti a város nagyobbrészt mindazon társadalmi előnyöket, melyekkel bír; sőt bátran

*) A kérdéses levél a társadalomnak egy világszerte ismeretes kinövésére mutat s hogy mégis magyarázatokra szolgáltatott alkalmat. okát abban találjuk, mert az alkalom nem épen tapintatosan lett megválasztva, mint hogy azon osztály, melyre általában vonatkozik, sehol sem fejt ki széles e világon áldásosabb tevékenységet, mint városunk kebelében és megyénkben; a mely jótékony működésnek kifolyása az, hogy a közügyek iránt, legyenek azok közművelődési, társadalmi vagy közigazdaságiak, mindenütt intelligentiánk viszi a vezérszerepet. A tisztviselőket pedig egyáltalában nem érintheti, mert azon általános bizalmat és tiszteletet, melyben egyenként és összesen részesülnek, a hivatalos állás mellett főképen annak köszönik, hogy mindenütt ott vannak, hol áldozatkészségről és tevékenységről van szó. — Hogy mégis így került be a lapba oka az, mert súlyos betegségem gátolt abban, hogy a múlt számot berendezhessem és átnezhessem; ezért eszettek be az említett levél mellett oly sajtóhibák, melyek az értelmet sok helyt megzavarják, sőt félreértésre is vezethetnek. Szerk.

Farkas Sarolta, Marton Anna, Marton Lenke, Ragályi Anna, Török Ilona, Baksay Matild, Sütő Mariska, Sütő Ilka, Stymmel Katinka, Papszász Mariska, Tasner Agata, Chászár Margit, Török Mariska, Horváth Panna, Fábry Ida, Fábry Aranka, Koch Mariska, Marikovszky Margit, Löcherer Janka, Simko Bella, Ján Aranka, Brodrgközy Ilka, Perjessy Ilona, Szöllösy Juliska, Lucze Vilma, Szomor Mariska, Ozikora Emma, Báthory Mariska, Bíró Margit, Tibély Etelka, Birnstingel Ida, Soós Ida, Soós Erzs, Szávy Jolán, Gasko Piroška, Gasko Irma, Magyar Juliska, Fejes Teréz, Demeter Erzs, Kovács Mariska, Szevássy Mariska, Szathmáry Róza, Rieger Erzs, Podradszky Zsuzsanna, Tury Mari, Tury Zsuzsanna.

Tessék már most meg azt kívánni? hogy legyen másra is kedve az embernek mint: közösen vacsorálni. Innét fog majd azon baj is eredni hogy a ki eddig még a bor szagát sem állhatta ki, ezentul majd nem nézheti, inkább megissza, mert ki tudott volna a szíves szavaknak ellentállani.

Most a ki reá ér olvassa el még egyszer a névsort és itélje oda a szépség arany almáját? Azt hiszem nem tévedek ha azt állítom, hogy Páris urfi ugyancsak zavarba jött volna hason esetben, és vissza rohant volna — a legközelebbi alma piacra egypár kosár szépség — aranyalmát vásárolni, hogy igazságosan jutalmazhasson. És ez a sok esinos nő mind megfordult a konyhában, hol Baksay Józsefné, dr. Szabó Samuné, Terhes Pálné, Turóczy Józsefné s Ligety Etelka kisasszony. fáradoztak a sok csicsergésre feleletet és ételt adni. — Másrok konyha jegyet veszünk,} vagy beállunk jótékonyzélú szakácsinasnak. Azokat a szivarokat, melyeket itt árultak, oly élvezettel szívtuk, mintha mindenkinek külön készítettek volna egyet a gyárban.

Szóval azokkal a kis meghívókkal sehogy sem volt arányban az a nagy vacsora.

Még egy fontos tapasztalatra jutottunk, ugyanis az ember jól érezheti magát, ha sokára kap is enni csak tudja hogy amig éhezik — kedélyesen éheznek. Pedig, hogy igyekeztek, hogy hallgattak midőn, az igen helyes berendezés szerint, Szabó Sámuel orvos ur, „főajtónálló asztal számok kiáltnok“ minőségében, az ételtár ajtajából sorra asztal szám szerinti rendben, hívta föl a szép leány-sereget az ételek kivételére. Milyen mérgesen tekintettek rá

állíthatjuk, hogy nálok minden nemes eszme, mely bárki által megpendítettett, fogékony kebelre, s meleg támogatásra talált.

A mi azon állítást illeti, hogy a levélben körülirt osztály a polgári elemmel csakis a választáskor érintkezik, olyannak tartom, a mit szerző maga sem hisz el; egyébiránt én mint tisztviselő öszintén bevallom, hogy szegyenlenék oly állást betölteni, melyre a népszerűség hajhászata folytán teendtettem szert.

Végül megjegyzem, miként a rimaszombati polgári elem oly egészséges gondolkodással bír, mely a vidéki és a helyi viszonyokkal nem teljesen ösmerős referens dícséretére nem szorul.

Tisztelettel

Lukács Géza, m. III-ik aljegyző.

Nyilvános nyugta.

■ rimaszombati koresolyázó-egylet javára a f. évi február hó 1-én megtartott bál tiszta jövedelme 63 frt 30 kr. Felülfizettek: Rimaszombat város 25 frt, Hámos Aladárné ő nagysága 16 frt, Laczko Antal ur 10 frt, Hámos Zoltán ur 6 frt, Fáy Gusztáv főispán ő méltósága 3 frt, Fáy Gyula ur 3 frt, Gedeon Dezső ur 1 frt, Dávid Nándor ur 1 frt, Fáy Viktor ur 1 frt, Hámos Aladár ur 1 frt, melyért a koresolyázó-egylet választmánya ez alkalommal öszinte köszönetét fejezi ki.

A nagyroczei önk. tüzoltó-egylet által f. hó 5-én rendezett tánczvizgalom alkalmából bevétel: 154 frt 70 kr. a kiadás volt 52 frt 55 kr., maradt tiszta jövedelem 103 frt 25 kr. — Eire felülfizettek: Homola Rudolf 1 frt, Jaczko Pál 1 frt, Stefanecok Károly 1 frt, Kaveschan József 3 frt, Molitórisz János 2 frt, Prékopa Károly 1 frt, Petermann János 1 frt. — Fogadják a kegyes adakozók leghalásabb köszönetünk öszinte kifejezését. — N.-Röczén, 1883. febr. 7. Az önk. tüzoltó-egylet parancsnoksága.

A rimaszombati polg. olvasó-kör által 1883. jan. 21-én saját könyvtáruának gyarapítására rendezett báljának jövedelméről:

Elkelt: 227 beléptijegy . . . 158 frt 90 kr.
" 68 karzatijegy . . . 13 frt 60 kr.
Felülfizetésből . . . 33 frt 10 kr.
Zöldgaly-koszoru . . . 10 frt — kr.
Bevétel összesen . . . 215 frt 60 kr.
Kiadás volt összesen: . . . 152 frt 80 kr.

Marad tiszta jövedelem; . . . 62 frt 80 kr.

Felülfizettek: idb. Badinyi Gyula urnó 10 frt, Barna Imre 30 kr, Tibély Zs. 30 kr, Glaut P. 30 kr, Bodon L. 30 kr, Főris F. 30 kr, Varga Istv. 30 kr, ifj. Kovács Istv. 30 kr, ifj. Gasko J. 30 kr, Náray J. 30 kr, ifj. Endrédy L. 30 kr, ifj. Vitális J. 30 kr, Liptaz A. 30 kr, Anderko A. 30 kr, Hoháncz J. 30 kr, Gasko J.-nő 30 kr, Rajzinger J. 30 kr, Lakatos Ist. 30 kr, Takács L. 30 kr, Eszényi Gy. 30 kr, Danielisz Ernő 30 kr, Simon N. 30 kr, Kafka K. 30 kr, Szabó L. 30 kr, Tóth P.-nő 30 kr, Kovács P. 30 kr, Szabó J. 30 kr, Oswald Gy. 30 kr, Hecks L. 30 kr, Hecks J. 30 kr, Kovács F. 30 kr, Kozmay D. 30 kr, Róth L. 30 kr, Kubik L. 30 kr, ifj. Tibély L. 30 kr, Lőrinczy F. 30 kr, N. N. 30 kr, N. N. 30 kr, Terhes P. 30 kr, Baksay J. 30 kr, ifj. Lengyel P. 30 kr, Nagy B. 30 kr, Molnár J. 30 kr, Széplaky L. 30 kr, Lengyel S. 30 kr, Dapnelly V. 30 kr, Liszka J. 30 kr, Dr. Szabó S. 30 kr, Martiny J. 30 kr, Stech V. 30 kr, M. N. 30 kr, Vinter I. 30 kr, Institorisz E. 60 kr, Timar I. 30 kr, Tóth E. 30 kr, Zehery L. 30 kr, Kaeska D. 30 kr, Mirke I. 30 kr, Dr. Lichtsein A. 30 kr, Körmöndy I. 30 kr, Jelenik S. 30 kr, Szojka I. 30 kr, Horseczky V. 30 kr, Fazekas F. 30 kr, Marzso K. 30 kr, Éva I. 1 frt 40 kr, Csapó J. 1 frt, ifj. Török L. 30 kr, Zsubriczky F. 30 kr, fogadják a felülfizetők a választmány köszönetnyilvánítását.

Közi: Rakottyay Lajos, egyll. jegyző.

azok a szép szemek, hogy még őket nem hívja, ő pedig olvasott hibátlanul, esendesen 12-ig és 12-től 1-ig visszafelé, hogy senki előnyben ne legyen. Egy-kettő-hat — senki sem jelentkezik, hat mondja még egyszer hangosabban, erre két hölgy egymást előzve fut az ajtó felé.

Vissza-vissza nem a tizenkettős kisasszonyokat hívtam. — De kétszer is mondott hat-ot.

Nohát?

Nohát? Kétszer hat az tizenkettő.

Nagysietve kerülnek a hölgyek vissza — talán már a harmadik fogással.

Megették e már azt a pecsenyét, a mit az elébb hoztam? fordul vendégeihez.

„Meg mi, el is feledtük.“

„És mi pecsenyének ették?“

„Azt mondta nagysád, hogy szarvas.“

„Szarvas?! Szarvasmarhát akartam mondani; itt van az igazi, de ezt valahogy meg ne egyék kappannak, míg a kappant elhozzuk, tudják?“

Igy voltunk biz mi az evéssel, még mielőtt ott lett volna valami már megettük, de hát egyéb gondja is van az embernek a vacsoránál, mint az evés.

Toaszt — a női mulatságok e gyilkosa nem mert belépni, mindenki ivott a maga asztal-kisasszonyai egészségére.

Egyszóval a mennyi kelleke csak lehet egy közvacsorának, kellemes társaság, szellős terem, izléses tállalás és étel mind megvolt, ezen kívül pedig a mit már kívánni nem lehet, de ohajtani igen, volt olyan kiszolgálát, hogy ezutáni vágyaiuknak netovábbját az „örökös közvacsora“ fogja képezni.

Most még egy köszönet a következő hölgyeknek, mint a kik a „Nőegylet“ élén állanak s a „közvacsora“ eszméjét nemesek megpendítették, de meg is valóstították: Farkas Abrahamné, Dapsy Viktorné, Rais Miksané, dr. Szabó Samuné, Baksay Józsefné, Terhes Pálné, Groó Vilmosné, Liszka Józsefné, Dapsy Józsefné. — Ezután még annyi megjegyezni valóm volna csak, hogy a hölgyek a fáradságtól kimerülve, inkább nézve, miut tánczolva vettek részt a tultótt tereben rendezett tánczvizgalomban, melyet még lanyhábbá tett Racz Jani rendszertelen és kedvetlen zenéje.

A fentebbi.

A „rimaszombati iparos-iffuság önképző- és segélyező-egylete“ által 1883. febr. hó 4-én tartott tánczvizgalom jövedelméről:

Osszes bevétel	167 frt 60 kr.
kiadás	107 frt 60 kr.
Marad tiszta jövedelem	60 frt — kr.

Felülfizettek: Groó Vilmosné ő nagysága 10 frt, Groó Vilmos kir. tanfelügyelő 1 frt 40 kr., Simko Nándor 1 frt 20 kr., Marton János 1 frt 20 kr., Ifj. Löcherer Tamás 1 frt 20 kr., Id. Dusek Vince 1 frt, Laczko Mihály 1 frt, Hollósy József és Molnár Józsefné 60—60 krt, Szabó Lajos, Szojka János és Fábry János 50—50 kr., Noga Lajos, Schmieder András, Bernáth Gyula, Széplaky Lajos, Dapsy Viktor és Institutisz Endre 40—40 kr. Nagy Béla, Németh Károly, Borbás N. Vitalis József, Wikoukal Henrik, Fábry Géza, Kaffka K., Rábely Miklósné, Szabó György, Molnár József, Tarjáni J., Szabó László, Majorossy Rudolf, Kovács Zsigmondné, Rásky Bertalan, ifj. Török László, özv. Varga Andrásné, Csordás József, Krajcsák Kálmán, Varga István, Hageter Gusztáv, Borsos László, Marton István, Liszka József, Svetnitszki Ferencz, Madarassy Dezső, Marzsc Károly, Lőrinczy Ferencz, Tóth János, Adám Lajos, Losoneczról, Szabó Károly, Stech Kálmán, Bakcsy József, Barna Imre, N. N., N. N., 20—20 krt. N. N. 10 kr. Összesen 29 frt 40 kr. Fogadják a t. felülfizetők leghálásabb köszönetünket.

Ez alkalommal nem mulaszthatjuk el még a nemes város érdemes tanácsának is köszönetünket nyilvánítani, hogy a jótékony csel iránti tekintetből, a táncztermet díjmentesen volt szíves átengedni.

Rimaszombat, 1883. febr. 6-án.

A rendezőség megbízásából:
Kovács Zsigmond.
Rábely Miklós.

Hírek és vegyesek.

Személyi hírek. Kozma Sándor m. kir. állami fő-ügyész, hétfőn és kedden városunkban időzött a megyei börtön számára felajánlott helyek megtekintése végett. Innen a fogház megtekintése végett Pelsőczre utazott. — Ugyancsak a héten látogatta meg városunkat Torma Béla kir. tanácsos, hogy a rimaszombati földmives iskola helyiségét. — minthogy kora tavasszal már az építkezések megkezdetnek. — megtekintse.

Az ág. ev. egyetemes főfelügyelő választás megtörtént. A beérkezett szavazatokat szerdán bontotta fel Földváry Mihály elnöklete alatt a szavazatbontó bizottság Budapesten. Br. Prónay Dezső kapott 377, Péchy Tamás 207 szavazatot, így Prónay 170 szavazattöbbséggel megválasztott egyetemes felügyelőnek. Egyházkerületenkint a szavazatok következőleg oszlottak meg: Prónay kapott a bányai kerületből: 126, a tiszaiából 72, a dunánin-neniből 31, a dunántuliból 148 szavazatot, Péchyre, a bányai egyházkerületből 89, a tiszaiából 50, a dunánin-neniből 60, a dunántuliból 8 szavazatot esett. Egy-egy szavazatot kaptak: Fabinyi és Szentiványi. — 24 egyház szavazatát megsemmisítették. Megsemmisítették Hruszó, Hrozloznya, Turesok-Szirt, N.-Szlabos, Fűrész-Hacsava, Szepes-Tótfalu, Svábocz, Holló-Lemnicz, Vorberg, Poprád, Krompa, Vizes-rét, Bártfa (tót egyház), a késmárki és iglói gymnasiumok szavazatai. A megválasztott új egyetemes felügyelőt a legközelebbi egyetemes konventen fogják beiktatni.

Szabó Lajos ma d. u. 4 órakor tartja második nyilvános felolvasását a kaszárnyában. Ismételtén felhívjuk a közönség figyelmét.

Halálozás. Esegthy Józsefet, ki a forradalomban egyike volt a honvédek legbiztosabb lövőinek, súlyos vesztéséig érte. Neje Zsarnay Erzsébet élete 38-ik évében elhunyt. A boldoguliban férjén kívül, ki a jó feleséget gyászolja 9 kiskorú gyermek siratja a jó édes anyát. Temetése 5-én roppant részvét között ment végbe. Nyugodjanak békén porai!

Simonyiban folyó hó 18-án népből lesz az ottani dal-kör könyvtára javára. Belépti díj 1 frt. Simonyi egyike azon községeknek, melyekben a nép az ügyes vezérferfiak szavára hallgatva, legelőször lépett a haladás magasztos útjára; így tudjuk, hogy mint eddig egy ezután is megteszi kötelességét a közönség azon dalegyetel iránt, mely egyike a legre-giőbbeknek és legjobbaknak.

A rimaszécsi ének- és daltársulat által folyó hó 4-ére a „Nagyvendégelő“ termében rendezett táncmulatság igen népes volt. A 15 frt tiszta jövedelem, a rimaszécsi ref. torony építési költségeihez s pedig azon részlet mennyisé-géhez fog tétetni, melyet a rimaszécsi egyház köteles viselni.

Csodálatos varázserővel rendelkezik a mi kis váro-sunk, nemcsak azért, mert vendégszerető falai között bárki, akit végzete körébe von, otthon érzi magát; hanem azért, mert jöjjön ide bármily ajku egyén, a nélkül, hogy erre valaki által még csak reá beszélgetnek is, hogy minél in-kább otthonosan érezhesse magát, csupán jószántából, rö-vid idő alatt megtanulja az édes hazai nyelvet. Hivatkoz-hatnánk katonatisztekre, kereskedőkre, kik rövid idő alatt nyelvben és szívből magyarokká lettek körünkben. Ilyen meglepetésben részesültek azok, kik folyó hó 6-án az izra-elita templomban megjelentek, hol Singer J. főrabbi, ki pe-dig alig egy félév óta lakik Rimaszombatban s a magyar-nyelvet azelőtt igen hiányosan bírta, oly magyaros zamu-ta esketési beszédet tartott, hogy a jelenlevők teljes megle-géssel hagyták el az imaházat. Bizony-bizony jól teszik izraelita polgártársaink, ha azon nyelv helyébe, mely nem nemzeti nyelvük, — mivel ezt már a századok hosszú sora-in át elfeledték, azon nemzet nyelvét hozzák be templomba és közéletbe, mely őket minden kényszer nélkül, egyedül a felebaráti szeretet magasztos elvét követve, testvérek-ké tette.

A farsang utolsó estjén megtartott „közva-csora“ közel 400 frt tiszta jövedelmet hozott be, mit örömmel hozunk nyilvánosságra addig is, míg a részletes szá-madást közölhetjük.

Az iparos-iffjak bálja egyike volt legsikerültebbek-nek. Vonzotta a tánczterembe a közönséget annak tudata, hogy iparos-iffuságunk zelfogta és megértette a kor intőszavát s nem hulltak terméketlen talajra a magvak, melyeket Szé-chényi hinteggett szét a magyar nép jövő nagysága érde-kében. A mi a mulatságot illeti kedélyes volt mindvégig, mint minden mulatság, mely e farsangon városunkban tar-tartott.

Ajnácskőn, jan. 25-én este 7 órakor tűz ütött ki. Le-égett az országot mellett levő állás, mely Ebceky Elek ur tulajdonát képezi, s jelenleg a koresmabérlő által istál-lónak s kocsiszínnak, fatartónak használtatott. A hatalmas nagy épület csak pár évvel ezelőtt épült, s a bérlő által aránylag nagyon esekély értékig volt biztosítva. E tűz való-szerűleg roszakaratu gyújtogatás eredménye, mi valószínű-azért is, mert a bérlő majdnem az egész faluval folytono-san perben áll vagy állott, ugyszólván mindenki gyűlöli. Eléggé bizonyítja ezt a tűz alkalmával előfordult az eset, hogy a tűzből már egyszer megmentett kocsiját ismét vízszatolták a tűzbe, sőt itt-ott a koresmárosra vonatkozó fe-nyegetések is hallatszottak. Neki különben alig van 40—50 forint kára. S valóban valamelyik bibliai ősehez méltó el-zsántsággal rohant az égő istállóba, s 3 tehenét, 2 lovat megmenté s maga is mint Zsidrák, Mizsák, és Abednégó a tűzes kemenczében épen maradt. Másodszor ismét megtette e merész utat csupán a lovak hámjaiért szintén szeresével. Jellemző az, hogy az egész község népe megdöbbenő köz-zönnyel nézte a tüzet a helyett, hogy oltotta volna. A férfiak nagy része szent Pál napját ünnepléven, részeg volt. Csak egyes földesurak szigorú fellépésének sikerült a tűz tovább terjedését meggátolni.

Elgázolta a vonat a múlt hó 31-én Székely József esomai urasági kocsist. A szerencsétlen Fülekre volt beidézve mint tanu a járásbírósihoz. Kikapván az 1 frt tanu-gási díjat, betért a füleki külső koresmába s jól bepálin-kázva indult hazafelé. Utközben saútszándékkal, vagy té-vedésből a vasut töltésén folytatta útját, s így találkozott a szemben jövő esti vonattal, melynek vezetője a roppant sötétség miatt nem vehette észre; így a kerekék alá jutott, melyek teljesen szétronsolták; egyik lábát mai napig sem sikerült megtalálni. Özvegyn kívül három kiskoru árva s 84 éves öreg apja siratja a különben jó embert s derék kocsist.

A rimaszécsi közegészségügyi kerületben a körorvosi állásra hirdetett választási határidő febr. 12-éről 16-ára halasztott. Ugy városunk, mint vidéke, élénk érdeklődéssel viseltetik a választás iránt. Sok beteg várva-várja már az új Esculapot.

Nagy vasuti szerencsétlenség történt Salgó-Tarján-ban folyó hó 3-án. Itt ugyanis 25° emelkedésű fogaskerekű vaspálya tartja fent az összeköttetést a hegyalatt épült gyár s a Salgó hegyen levő közbánya telepek között. Az em-lített nap d. u. 2¹/₂ órakor indult fel a vonat, mely a mozdonyon kívül 12 rakodó kocsiból állt, a közsén telephez. A kocsikon 26-an ültek többnyire a munkások családtagjai. A vonat mérsékelt gyorsasággal kapaszkodott felfelé, midőn egy kanyarodásnál Eck vonatvezető gyanus reccsenést hall a gép alól, veszélyt sejtve, a vész és fékezéjelt meg is adta elébb tévén kötelességét életénél. A fékezők többen a fék-hez szaladtak, de az önsúlyától lefelé nyomuló mozdonyt mi sem tarthatta vissza többé s csakhamar szédületes gyor-sasággal rohant az egész vonat le a meredekről, míg egy kanyarodásnál kiközött a vágányból s a roppant mélység-ben eltűnt. A kik lélekjelenlétüket el nem veszítették, leug-ráltak s megmenekültek. Így mentette meg életét: Kovács Juli, Lipi Anna és Papes nevű férfi. Szörnyet haltak: Skoda Judit, Mihalenko Mária, Mráz Katalin, Halados Erzsébet, Czunderlik Jozefa, Gödl Anna, Pál József. A többiek is ki-sebb-nagyobb mérvben súlyos sérüléseket szenvedtek, kik most gondos ápolás alatt vannak. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a fogaskereknek kettős fogsora, mintha csak egyszerre levágták volna, egy pillanat alatt letört, így nem volt semmi erő, mely a meredek uton a nehéz vonatot fel-bírta volna tartani. A mozdony lerohantában a kocsiktól elszakadt, s mintegy 30 méternyi tért átrepülvén, a pály-a-esttel egyenlő szintvonalon álló domboldalon furódott a homokba. A vizsgálat megtételére Ráth Péter államvasuti főfelügyelő érkezett Tarjánba, míg a budapesti igazgatóság mint tulajdonos, Lois Eduárd igazgató tanácsost küldte ki Cathryval, ki a fogaskerekű pályát építtette.

Beleesett a forróvízbe Balogfalán egy két éves leányka. A szegény gyermek, senkisé megvigyázni reá, a takaréktűz-helyen épen forrásban levő fazékhoz közeledett s abba oly szerencsétlenül esett be, hogy a kapott égési sebek követ-keztében párnap alatt meghalt.

Új magtermelő telep. Bizonyára érdekelni fogja a t. gazdaközönséget, hogy Mauthner Ödön országszerte ismert budapesti magkereskedő-czég egy 1200 holdas gazdaságon újabb magtermelő telepet létesített s ezáltal ismét szaporít-totta ama tényezők számát, a melyeknek használata és foly-ton szemeltartása által e czégnél oly kiváló módon sike-rül vevőinek igényeit kielégíteni s ezek körét úgy az or-szághban mint a hazán kívül, mindjobban terjeszteni. Alkal-munk volt a nevezett magkereskedő-czég 1883. évi ép most megjelent dus főirjegyzékét megtekinteni s mondhatjuk, hogy e ritka szakavatottsággal szerkesztett árjegyzék átolvasásánál bizonyára mindenki ama meggyőződésre jut, hogy egy va-lóban elsőrangú és a mezőgazdaság jelen s mindinkább fej-lődő viszonyainak teljesen megfelelő magkereskedéssel ál-lunkszemben, mely épenséggel nem szorul dícséretre. Az em-lített díszes főirjegyzéket érintett czég kívánatra bárkinek szívesen megküldi.

A „képes családlapok“ 17-ik számának tartalma: Mikor a rózsabimbó nyílik; beszély (folytatás), írta Márkus József. A pusztán: költemény, írta Thuróczy Endre. Barucci kapitány; beszély, írta Soó Árpád. Bükkösy Bálint leányai; elbeszélés, (folyt.) írta Kajdacs Riza. Szilveszter-éji kaland; beszély, (folyt.) közli Gáman József. Heti tár-eza (Győr vidéke viz alatt!) írta Heti Klio. „A jogászbal nagyszerűen sikerült!“ esevegés, írta Turk-Están. A felál-dozott kéz; elbeszélés, (vége következik) írta Raindorf, fordította Juhász Lajos. Jobb és bal; fecsegés, J. L. Románcz; költemény, írta Szappanos Sándor. Képmagyarázat. Mindenféle. Képeink: Mint fogják a lajhárt. Hercula-num romba dülése. Mutatvány a „Föld és Népe“ czimű műből (10 kép). Melléklet: A „Titokzatos vendég“ czi-mű regény 33—48 oldala. A borítékon: Heti naptár. Háromszög-talány. A magikus pont-talány. Szám-rejtvény. Talány-fejtések. Megfejtők névsora. Kérdések. Feleletek. A szerkesztő postája. A kis lottó húzásai. Hirdetések.

CSARNOK.

Javorek Lukács, a muszka „espion“

(Mutatvány a „Mulattató Zsebkönyvtár“ 18-ik füzetéből.)

Hogy hát miféle uri ember ez a Javorek Lukács? Kérdi e czim hallatára hamarosan a szíves olvasó. És joga-

sultan várja el tőlem, hogy a szépezzet szabályainak meg-felelőleg a megindulandó mesét az expositión kezdjem, vagy Sasku Károly illetenához alkalmazkodva, a „Mulattató Zsebkönyvtár“ közönsége körébe vezetett hősömet, a tár-sadalmi szokások és fogásokhoz dukálólág, kellően bemu-tassam

És én legkevésbé sem esodálkozom a tisztelt olvasó kívánsági kívánságán. Javorek és hozzá még Lukács! Egy-magában alkalmas név, hogy bárkiben is érdeket keltsen. Hangzatos és regényes. Viselője természetesen csak egy hős lehet. Valamely szerelmes történet és érzékeny román-czéro, avagy dúló szabadságharcok és daliás hősköltemény harezias hőse.

Igen, harezok dultak, vérengző csaták folytak a muszka-török háboru adáz esatái a keleten, midőn Javorek Lukács zengetes neve, az 1876-dik év egyik nyári napján, az ősz-szes magyar hírlapok hasábjain, szórt betűkkel szedve, elő-terbe lépett.

Pedig Javorek Lukács sem a félholdtól elfoglalt grivie-ziai erődre nem tüzte fel az első keresztény lobogót. Czrnagoreza ujabban megismert vitézségű hősei közt sem fenyegette a törököt a muszka háta megül. De még a guszlicza hangja mellett, a török által elpüfölt dicső Szer-bia Tyrtaeusává sem szegődött.

Hanem meztitlában és ékesen átluggatott cseh kan-kójának díszöltönyében, pisze orral és bámulatosan önelé-gült es ostoba pófával — foghagymát szedegette ki gróf Károlyi gyáli pusztaságán, az ispán kitűnően gondozott konyha-kertjében.

Boecásson meg itélő tehetségemnek Ziska nagy szel-lemekben dúlakodó nemzete, de oly rengeteg butaság és páratlan együgyűség terpeszkedett e jeles fia arcának vo-násaiban, hogy meghódítva általak, azonnal sugallatot mer-itettem a hírlapírói tréfiához, melyben Javorek fontos szláv politikai és stratégiai érdekek képviselője gyanánt szerepelt.

De költői sugallatom egy része mégis csak a szíves házigazdánál vígan elköltött ebédből származott belém és a vélem étkelő ellenzéki társaságból, mely a levestől — a fe-kete kávéig váltig szidta azt a gyámoltalan, tehetetlen és muszka szövetségben nyögő Tiszakormányt, a miért az or-szágot elárasztó orosz spionokat bántatlanul és szabadon en-gedi factiosuskodni mindebfélé.

Gunyos nagyításokkal mulattam a nekivadult ellenzéki dühöngésen, szerzvéen magannak annyi emberismeretet, hogy hamarabb mosok le száz szerencsét fehérre, mielőtt sikerülne egy ilyen ellenzéki vadonezot a józan ész járásá-nak meghódítanom.

E vadonezok délutáni társaságában tértem be az sé-táló kertbe, midőn Javorek Lukács érdekkeltő alakja, a fok-hagymák és mákfejek, ripacos kelek és kövér karalábok költői környezetének közepette, elébém tárult.

Hódító ellenének varázs ellent állhatlaul vonzott hagy-ma illatu büvkörében. Félretértem hozzá a társaságtól és több évi zihentés által megkopott szláv tudományom ha-rapológójával sikerült a jelen ifjúból, zengetes néven tul meg azt is kicsalnom, hogy őt Csehország égeri kerületé-nek Lrúztova községe ajándékozta a világnak s hogy sok hányattatás után vetődött ez áldott földre, hol havi egész két forint bér mellett, naponként háromszor kielégítheti tu-dományszomját a pálinkás üvegből, szabadjára van hagyva a eselédkenyér és a kerti nyers terményeknek: a paprika és iborkának, fog- és vöröshagymának fogyasztása.

Lelkemre! Az a dicséret, mellyel az anglus Pageten kezdve Jalawa Almbert finn atánkfiáig, külföldi írók ha-zánkat illették, mind kismiskaságok azon őszinte és hálás rokonszeny mellett, mely Javorek Lukács szájából, a honi pálinka erős illatával keverve, ez emlékezetes nyilatkozásai közben aradozott.

Befejezvéen a nagy férfiú meginterwiewolását vissza-tértem czimboráimhoz.

— Hát te mit tudtál oly soká elmulatni az én cseh kertészlegényemmel? kérdi a házigazda.

— Barátom — felelém lehetőleg komoly arezot erőlt-etve magamra, a bennem megfogamzott dévaj hangulat el-palástolására — ti először is tudjátok, hogy én feltétlen kor-mánypárti létemre, a szövetséges rokonszenyét érzem a pansláv érdeklélőzot minden óriási sarja, s így természetesen e declarans fizezők irányában is. És másodsor jegyez-zétek meg jól, ez egyszerűnek, csaknem butának mutakozó legény álarca alatt én valami rejtélyes egyéniséget sejt-ek. Jól megnyeltem. Ez az ember nem kisebb erőszakot követ el lelken, midőn szavaiban az egyszerű esehet adja, mint jobbhöz szokott gyomrán, midőn ezt a foghagymát oly jóízűen magába erőlteti. Valami rejtélyesség ömlik ki egész lényén. — Te pedig vigyázz magadra — fordultam komoly jóakarattal szíves házigazdamhoz — mert mig asztalodnál a kormányt az ungi és marmaros muszka spionok miatt szidjátok, itt Pest közelében a magad hazánál rejtetedet a leggyanusább szláv emissariust!

De már addig a tisztelt compagniát sem vakítá el op-positionális szenvedélye, hogy Jovarek láttára szavaimra hangosan el ne kacagja magát.

Ha egyéb bajod nincs — felele házigazdam — ettől az emissariustól ugyan bátran nyugodhatunk!

És e nyugvas jelűl én is ide rakok néhány nyugpon-tot, mely után annál váratlanabb és meglepőbb volt a két-ségtelen valóra ébredésük.

* * *

Néhány nap mulva politikai lapjaink — egy könyo-matu értesítő után — feltűnő helyen és szórt betűkkel ad-tak hirt egy kézrekerült muszka kémről.

A hír valódisága nem szenvedhetett a közönség előtt semmi kétséget. Mert reámutattak egyéniségére: gróf Newszky László. Magas állásu tüzerőrnagy volt a 36-dik orosz geniezerdnél és a nowgorodi tüzerakademia tanára. (Vajjon létezik-e ez a megnumerált ezred és a nowgorodi tüzerakademia?) Elmondták róla, hogy a veszedelmes ké-mek e legveszélyesbike különböző álfoglalkozások mellett és álnévek alatt már félve tartózkodik az osztrák-magyar birodalom stratégiailag legjelentősebb vidékein. Lerajzolta a galicziai új erődítményeket, a bodza és tömösi szorosokat, Maros-Vásárhely vidékét, Erdély e hadászati kulcsát, nem különben Homásot. Jelenleg Budapest környékéről készit hadászati mappát, mely dolgok mind együtt lehetők bőrdő-njében, itt a főváros közelében, mert e veszedelmes férfiú: gróf Newszky László, jelenleg Javorek Lukács álnév alatt Gyálon kertészlegénykedik, Károlyi István gróf ispanjánál. Utezu neki a belügyminiszternek! Egyik ellenzéki

nagy lapunk nem is szalasztotta el az alkalmat, hogy haragos jambuszokban ne vezérezkik-rugaszkodjék Tisza Kálmán ellen. Vagy buta az ily belügyminiszter, hogy oly drága rendőrség mellett sines a főváros közelében véghezmenő ily dologról tudomása. Vagy gonosz, alattomos muszkabaráta, a ki egy kézre játszik az orosz spionokkal, a haza elárulására. Bezzeg az illető lap patronusa már rég felfedezte, elfogatta, sőt már rég agyonverte volna ezt a gróf Javorek-Newszky-Lukács-Lászlót — egy hasáb „t e m e s v á r i f á”-val.

A hírlapok nagyhangú lármájára a belügyminiszter azonnal leirt Pestmegyéhez, az alispán kiirt a pesti felső járási szolgabírónak, a szolgabíró áttette az ügyet a járás esendbiztosához, ki is stante pede tizenkét szál pandurját tizenhat zászlóaljra osztván be, a gyáli pusztát bekerítette és jól kombinált előnyomulással az ispánlak körül termett.

Az ispán nem lévén honn, a bámuló eselőség vezette a rendőrséget az államveszélyes Javorek nyomába, ki politikai fontosságának tudata nélkül, épen egy trágyadomb tején ülve, költötte el szokásos adag foghagyma esemegéjét.

Hijába tátotta száját a esendbiztos vallatásaira. Hasztalan játszotta a bamba eseh napszámot. Most már a esendbiztos is belenézte a furfangos, megátalkodott orosz misszionariust, a kit mély lélektani tekintetemmél, belőle kijószoltam.

A pusztá eselősége bámulva nézett utána az elhűzött személyiség nem sejtett fontosságának és csakhamar betölt a megye és az ország a gyáli pásztán elesipett muszka „espió” hírével!

Miután pedig a esendbiztos a megejtett „fogás” jelentőségének önértetes tudatában gr. Newszkyt erős fedezet alatt Budapestre személyesen beszállítá és a megye a belügyminiszternek hivatalosan fellebbzette, pan Javorek Lukács a magyar állam foglyává lön.

Nem is volt, nem is lesz szegény bömáknak egész

életében ilyen angyali dolga. Mint a velünk barátságos lábón álló Oroszország magasrangú tisztje, rangjához illően elszállásolva. A rendőri ügyek osztályfőnöke mindenekelőtt tisztességes új ruhába bujtatta szegény esontjait. Ételen, italban, szivarban és humanus bánásmódban nyakig megusztatta. A mi Javorekünk csak úgy bámult az ő varázslatos uraságán!

A rendőrök naponként ismételt vallatásai ugyan terhére kezdtek esni. De amugy sem értvén belőlük semmit, csak könnyen elviselte a szép gúnya és az angyali jó dolog kedvéért. Soha so tudta elképzelni, miként pottyant ilyen „pan welki mosnyi”-ságba és nem is álmodott fényes kényelembé?!

De utóvégre, mint minden szép álomnak, ugy e paradicsomi állapotnak is beűtött a vége. Először is, a jámbor Javorek elejtett szavai után, megejtett hivatalos átírás folytán beérkezett Csehország égeri járásának, Krsztowo községéből Javorek Jeremiás fazekasmester kőborgó Lukács fiának személyleírása, melyben a szürke szemeken kezdve, a bányu szájtátásig, minden hajszálalig talált az államfogságban tartott gróf Newszky László magas személyének ismérveivel. Másodszor pedig a külügyminiszterium útján megjött az orosz kormány felvilágosítása, mely szerint primo gróf Newszkyk nem is léteznek a czár széles birodalmának nyolezvan millió alattvalói között. Secundo: Az orosz kormánynak csak most esett tudomására, hogy Nowgorodban egy tüzéradakadémiának kellene léteznie. Tertio: a 36-ik orosz genieezred összes tisztségével és hiánytalan létszámával, a Kaukaszban vesz részt az őszi hadgyakorlatokon.

Denique, szegény Javorek Lukácsot, szétfoszolván ilyenképen állítólagos muszka spionsága, grófsága és ezredessége, nagy esendben kiesepentették a rendőri felügyelet uraságából, rajt feledvén az új salonnönyt álomszerű szép napja egykori valóságának emlékeztére.

Elmondjam-e, a miről persze már a hírlapok nem tartak érdemesnek megemlékezni, mily hőméri kacazjba tört ki Tisza Kálmán a lapok által felfedezett gyáli muszka kém kiderült történetén?

Hanem annál savanyubb képet vágtak hozzá némely urak, midőn értesültek a felül, hogy a veszedelmes mappakészítő muszka, kinek vitéz elfogatásával megyszerzte büszkélkedtek, Newszky grófságáról lemondva, visszatért a gyáli konyhakert foghagymáinak ápolásához.

Nem sokára reá ama gyáli társaság néhány tagját a Szikszai étteremében értem. Bográcsos paprikás mellé esemegeül tüzes ellenzéki szitokkal traktáltattak.

„Igazatok van nektek, ellenzéki Pest vármegyének, Emlékeztek reá, hogy Tisza Kálmán egy muszka spiont sem tudott a lapok hasábjairól kézrekeríteni. Pestmegye azonban azonnal becsipte azt a veszedelmes gróf Newszky Javorekot!”

De ez utóbbi szöveget már csak úgy kiáltottam be az ajtón!

Hivatalos közlemények.

Gömörmege alispánjától.

Pályázat.

Kálniczky István leköszönésével a megyei központi árvaszéknél megürült s 25 frt havi javadalmazással ellátott díjnoki állomás pályázat után fogván betöltetni. — mindazok, kik ezen állomást elnyerni kívánják értesítettnek, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket f. év és hó 15-ig Rimaszombatban az alispáni hivatalnál kell beadniok.

Rimaszombat, 1888. febr. 3.

Szontagh. alispán.

Felelős szerkesztő: Bodor István.

Magán-hirdetések.

Eladó vizimalom.

Serkében özv. br. Kemény Istvánné tulajdonát képező vizimalom, 4. yzerekkel, 4. lisztelőkővel, kender- és lóheremag-kallóval, egészen ujonnan épült vízlevezető zsilippel (Fluder), a hozzátartozó mintegy 5. holdnyi területtel s melléképületekkel jutányos feltételek mellett szabadkézből örökáron eladó. Az eladási feltételek alólírott nál Serkében bármikor megtekinthetők.

4—5

Flasko György.

Hirdetés.

A Véghlesi uradalomnál Pusztá Psztrusán forgalomban lévő szeszgyár, illetőleg annak teljes felszerelése kazánostul f. évi febr. hó végével eladandó leszén.

Venni szándékozók sziveskedjenek ez iránt a nevezett uradalom igazgatóságához személyesen vagy írásilag fordulni, hol a közelebbi felvilágítás s a vételár megtudható.

Véghles, 1883. január hóban.

A Véghlesi uradalom igazgatósága.

3—3

(posta Véghles, vaspálya-állomás Véghles-Szalatna.)

(Utánnymat nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

6233/1882. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magas m. k. kincstárnak** mint végrehajtónak **Rigó András** végrehajtást szenvedő elleni 752 frt 58 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Rimaszécs községben fekvő a rimaszécsi 110 sztknyben Rigó András birtokilletőségére az árverést 341 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883-ik évi április hó 9-ik napján d. e. 10 órakor Rimaszécsen a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. — Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlan becsárnak 10%-át vagyis 34 frt 10 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint tkvi hatóság Rimaszombatban, 1882. decz. 19-én.

Marton, kir. tszéki elnök.

Árverési hirdetmény.

Alólírott, mint vagyonbukott **Stiglicz Dávid** tiszolezi volt ruhakereskedő esődtőmeggondnoka közhírré teszi, hogy a mondott esődtőmeghez tartozó ingóságok, ugymint házi és szobabutorok és konyhafelszerelvények nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett folyó 1883. évi február hó 20-ik napján Tiszolezon eladatni fognak.

Kelt Tiszolezon, 1883. évi február 5-ik napján.

Ambrózy József,

mint vagyonbukott Stiglicz Dávid esődtőmeggondnoka.

Haszonbérleti hirdetés.

A kiskoru **báró Vay Aloyza** tulajdonához tartozó harkácsi koresma és regáléjog, melytől eddig 960 frt évi haszonbér fizetett, folyó 1883-ik évi április hó első napjától kezdve 3 vagy hat évi időtartamra

haszonbérbe kiadó.

Bővebb értesítést ad **báró Vay Aladár** Harkácson és **Molnár József** ügyvéd Rimaszombatban.

3—3

Hirdetmény.

6146/1882. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak **Kubinyi Kálmán** végrehajtást szenvedő elleni 650 frt tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Szkaros községben fekvő, a szkarosi 57 sztknyben foglalt Draskóczi Klára által megvett Kubinyi Kálmán birtokára újabb árverés 1130 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883 évi martius hó 6-ik napján d. e. 10 órakor Szkaroson a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. — Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 113 frtot készpénzben a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

R-Szombati kir. tszék mint tkvi hatóság. 1882. decz. 13-én.

Marton, kir. tszéki elnök.

Ércz- és fakoporsók főraktára

Raktár: Cserencsényi-utca Samarjay József ur házában.

Lakás: Losonci-utca 16. sz. a. (saját ház.)

Alólírott tisztelettel tudatom mindazokkal, kiknek szomorú kötelességök drága halottaikat tisztességes módon eltakarítani, hogy a fentemlített raktárban minden e szakmába vágó tárgyak: ércz- és fakoporsók, (a legdiszesebbtől a legegyszerűbbig), szemfedők, párnák, selyem és perkail-lepedők, virágok, koszorúk, különféle színű és szélességű koszoru-szalagok, gyász-fátyolok, gyertyák stb. stb. nagy készletben tartatnak és a legjutányosabb árak mellett szerezhetők meg.

Kivánságra temetések teljes elrendezését is felvállalom.

Midőn ezen vállalatommal e vidék egy rég érzett hiányát pótolom ki; tettem ezt azon számtalan felhívásnak következtében, mely évek óta hozzám intéztetett. Ennélfogva felkérem mindazokat, kiknek ily szomorú kötelesség osztályrészül jut, adandó alkalommal megbízásaikkal tiszteljenek meg.

Végül nem mulasztom el felemlíteni, miszerint főtörökvésem oda irányul, hogy t. vásárlóimnak a gyors kiszolgálattal mellett jutányos árakat biztosíthassak.

Rimaszombat, 1882. szept. 16.

Teljes tisztelettel

12—*

Hollósy József, temetés-rendező.

Használt gőzgépek vagy egész gőzeséplőkészletek vásároltatnak vagy esetleg ujakra becseréltetnek. — Ajánlatok intézendők:

HERCZ ZSIGMOND-hoz
MISKOLCZON.

1—3